

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30
F: 01 478 83 31
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cb c0
Potek veljavnosti: 19.09.2019

Ref. št. dokumenta: 001-47/2016/2
Čas podpisa: 15:59, 14.09.2016
Podpisnik: Boris Koprivnikar

Državni zbor Republike Slovenije
Dr. Milan Brglez, Predsednik
Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

E-naslov: gp@dz-rs.si

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	15-09-2016
Šifra:	020-07/16-1021/3
Povezava:	411-08/16-8
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Številka: 001-47/2016/2
Datum: 13.9.2016

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Jožeta Tanka
Zveza: Vaš dopis št. 020-07/16-1021/2 z dne 19.8.2016

Spoštovani gospod predsednik,

v prilogi vam posredujem odgovor na pisno poslansko vprašanje poslana Jožeta Tanka v zvezi z izvajanjem 100. člena Zakona o javnem naročanju (ZJN-3).

S spoštovanjem,

Boris KOPRIVNIKAR
MINISTER

- Poslano:elektronsko

V prilogi:

- odgovor na poslansko vprašanje

**ODGOVOR NA PISNO POSLANSKO VPRAŠANJE JOŽETA TANKA V ZVEZI Z
IZVAJANJEM 100. ČLENA ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU (ZJN-3)**

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milan Brglez je dne 19.8.2016 posredoval pisno poslansko vprašanje v zvezi z izvajanjem 100. člena Zakona o javnem naročanju (ZJN-3), ki ga je name, kot ministra za javno upravo, naslovil poslanec Jože Tanko. V zvezi s tem v nadaljevanju podajam odgovore na naslednja zastavljena vprašanja:

»1. Ali in kaj boste storili, da bi se oblikovalo skupno stališče glede možnosti izvajanja 100. člena Zakona o javnem naročanju (ZJN-3), saj ni jasno, kako naj bi se pravila o projektnih natečajih izvajala v postopkih priprave državnih prostorskih načrtov?

2. Ali ste na ministrstvo, ki ga vodite, prejeli kakšne pobude glede izvajanja 100. člena ZJN-3 in katere?

3. Kakšne ukrepe boste pripravili za odpravo nepotrebnih administrativnih ovir glede projektnih natečajev, ki so predvideni v postopkih priprave državnih prostorskih načrtov, da izvajanje javnih naročil na tem področju ne bi zastajalo?«

Po oceni Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju: MJU) podrobno in vsebinsko urejanje projektnih natečajev za pridobitev projekta za gradnjo objekta v javni rabi ali pridobitev prostorskega načrta v ZJN-3 ni primerno. ZJN-3 je namreč primarno namenjen ureditvi postopkovnih določb za izbiro ponudnikov storitev, blaga oziroma gradenj ter za postopkovno opredelitev izvedbe projektnega natečaja ter določitvi pogojev in orodij za transparentno in enakopravno obravnavo ponudnikov ter gospodarno porabo javnih sredstev. Predmetna določba je bila v ZJN-3 umeščena na podlagi prejetih pripomb in predlogov v fazi medresorskega usklajevanja zakona.

Z namenom poenotenja in učinkovite prakse Ministrstvo pa je že pripravilo in junija izdalo tudi prvo verzijo Smernic za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev, ki se bodo v nadaljevanju v sodelovanju s strokovnjaki iz pristojnih združenj in resornimi ministri še dopolnjevala, podrobnejše usmeritve so v nadaljevanju med drugim predvidene tudi na področju projektnih natečajev.

Na morebitne težave pri izvajanju tretjega odstavka 100. člena ZJN-3 pri pripravah strokovnih podlag za potrebe prostorskega načrtovanja državne infrastrukture doslej nismo prejeli posebnih opozoril prakse, razen s strani Ministrstva za infrastrukturo. Glede na to, da se tretji odstavek 100. člena ZJN-3 po vsebini sklicuje na predpise s področja prostorskega načrtovanja, ki sodijo v pristojnost Ministrstva za okolje in prostor, je Ministrstvo za javno upravo skupaj z njimi zagotovilo obširno pisno pojasnilo in tolmačenje. Iz omenjenega pojasnila izhajajo usmeritve, v katerih primerih je izvedba projektnega natečaja smiselna in v katerih ne. Pojasnilo je objavljeno tudi na spletni strani MJU, Direktorata za javno naročanje, kjer se tudi sicer redno objavljajo stališča o vprašanih, ki bi na podlagi presoje MJU ali na podlagi prejetih vprašanj v praksi lahko povzročala dileme.

»4. Prav tako me zanima, kaj boste storili za učinkovitejše varstvo in zaščito podizvajalcev v postopkih oddaje javnih naročil s ciljem zagotavljanja večje plačilne discipline?«

ZJN-3 v 94. členu določa, da je neposredno plačilo podizvajalcu obvezno, vedno kadar podizvajalec to zahteva v skladu in na način kot ga določa zakon. Isti člen tudi pove, da mora naročnik, kadar neposredno plačilo podizvajalcu ni obvezno, od glavnega izvajalca zahtevati, da mu najpozneje v 60 dneh od plačila končnega računa oziroma situacije pošlje svojo pisno izjavo in pisno izjavo podizvajalca, da je podizvajalec prejel plačilo za izvedene gradnje ali storitve oziroma dobavljeno blago, neposredno povezano s predmetom javnega naročila. Prav slednje je namenjeno temu, da se preprečijo morebitne zlorabe v poslovnih procesih. Ravnanje v nasprotju s tem pa predstavlja prekršek, kjer bo izvajalec ogrobljen in izločen iz vseh postopkov javnega naročanja za 3 oziroma 5 let. Pomembno pa je tudi poudariti, da je ravno zaradi načina določitve poplačila podizvajalcev v ZJN-3, ki omogoča razširitev določb tudi na vse podizvajalce v verigi, mogoče slediti zahtevi po urejanju plačil podizvajalcem v celotni verigi podizvajalcev, kar predhodna zakonodaja ni omogočala. 631. člen Obligacijskega zakonika pa zagotavlja vsem podizvajalcem, ne glede na to, ali gre za izvedbo javnega naročila ali za posel sklenjen v zasebnem sektorju, da zahtevajo neposredno plačilo neposredno od naročnika, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena (npr. dospelost računa...).

Problem plačilne discipline se je pogosto poskušalo reševati preko zakona, ki ureja javno naročanje, kar se je v praksi večkrat pokazalo kot neprimerno in neustrezno. V preteklosti, zlasti ob procesu sprejemanja ZJN-3, smo večkrat poudarjali, da so za izboljšanje plačilne discipline potrebni predvsem drugi, celoviti in sistemski ukrepi. Po uveljavitvi ZJN-3 smo zaradi zavedanja po nujnem proaktivnem medresorskem sodelovanju na tem področju prosili tudi Ministrstvo za pravosodje (V nadaljevanju: MP) in Ministrstvo za finance (V nadaljevanju: MF) za informacije o naboru ukrepov, ki so jih v zvezi s tem sprejeli v okviru njihovih resorjev oziroma jih še imajo namen izvesti v prihodnje.

MP, ki je pristojno za pripravo predpisov, ki urejajo sodne postopke, je pojasnilo, da pospešitev sodnih postopkov predstavlja zgolj enega izmed ukrepov, ki lahko posredno prispevajo k zmanjšanju plačilne nediscipline, ni pa mogoče zgolj s pospešitvijo sodnih postopkov plačilne nediscipline v celoti odpraviti. Temeljni ukrepi za odpravo plačilne nediscipline morajo biti usmerjeni v fazo pred prisilno (sodno) izterjavo neplačane terjatve. V tem okviru so izpostavili zakon, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Vse obsežnejše novele Zakona o izvršbi in zavarovanju so zasledovale cilj povečanja učinkovitosti izvršbe, kar posledično prispeva k povečanju plačilne discipline. Med številnimi rešitvami, ki so namenjene pospešitvi in hitrejšemu zaključku izvršilnih postopkov, je pomembna tudi razbremenitev izvršilnih sodnikov nesodniških opravil z določitvijo novih pristojnosti strokovnih sodelavcev, omejitev odlogov, širitev primerov ustavitve izvršbe, ko ni nikakršnih izgledov za njen uspeh ter racionalizacijo rubeža premočnin, ki se vpisujejo v register neposrednih zastavnih pravic in zarubljenih premočnin.

K hitrejšemu poplačilu upnikov lahko pripomore tudi hitrejši pravdni postopek. Na MP zato vidijo priložnost za izboljšanje ureditve v tem delu predvsem v spremembah Zakona o pravdnem postopku, ki ga ravno sedaj intenzivno pripravljajo. Temeljni cilj predvidenih sprememb je pospešiti, poenostaviti in racionalizirati pravdne postopke.

Nadalje MP ugotavlja, da se stanje tudi v sodstvu izboljšuje, saj sodna statistika iz leta 2015 kaže, da se skoraj 60 odstotkov gospodarskih pravnih zadev in okoli 65 odstotkov civilnih pravnih zadev reši na sodiščih na prvi stopnji prej kot v obdobju enega leta.

MP načrtuje tudi spremembe Zakona o izvršbi in zavarovanju. Glavni cilj načrtovane novele je določiti zakonska pravila, ki bodo omogočala učinkovito izvajanje nekaterih uredb EU, zlasti z Uredbe (EU) št. 1215/2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (prenovitev) – t.i. uredba Bruselj I prenova.

MF je prav tako opozorilo, da je problematika sicer širša in sodi v pristojnost več resorjev, so pa v okviru svojih pristojnosti v preteklosti sprejeli več ukrepov za boj proti plačilni nedisciplini. Na podlagi Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L št. 48, z dne 23.2.2011, v nadaljevanju Direktiva 2011/7/EU) je bil po nujnem postopku sprejet Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 18/11, ZPreZP), ki je določal najdaljše dovoljene plačilne roke, nastop zamude in sankcije za zamudo v smeri, kot jih določa Direktiva 2011/7/EU. Vpeljal je obveznost večstranskega pobota, ki ga mesečno izvaja AJPES, kolikor je dolžnik v zamudi z izpolnitvijo svoje obveznosti, določal je možnost novih načinov zavarovanja obveznosti in kršitev civilnega pogodbenega razmerja med strankami kot prekršek ter vzpostavil register protestiranih menic zaradi neplačila. ZPreZP je nato nasledil ZPreZP-1, ki je poleg že prej omenjenih ukrepov oziroma izboljšav uzakonil še izvršnico. Ta vsebuje nepreklicno pooblastilo podpisnika (dolžnika) banki, da izvršnico plača iz sredstev na računu dolžnika in imetniku (upniku) izvršnice, da se poplača iz sredstev na računu dolžnika, pri čemer izvršnica predstavlja izvršilni naslov.

MF je tudi pojasnil, da se je glede plačilne nediscipline osredotočil zlasti na odpravo vzrokov za plačilno nedisciplino in ne zgolj na normativno regulacijo pravnih poslov. Pripravili so podlage za stabilno delovanje finančnega sistema in uspešno delovanje Družbe za upravljanje terjatev bank, d.d. (DUTB), pri čemer je bil poseben poudarek namenjen delovanju DUTB pri prestrukturiranju gospodarskih družb v težavah in sproščanju kreditnega krča.